EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 22.5.2017
COM(2017) 510 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Kroatian vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta

sekä samassa yhteydessä annettu Kroatian vuoden 2017 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Kroatian vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta

sekä samassa yhteydessä annettu Kroatian vuoden 2017 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen[3],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat[4],

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 vuotuisen kasvuselvityksen[5], mikä aloitti vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen[6], jossa se katsoi, että Kroatia kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

1 EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 COM(2017) 510 final.
4 P8_ TA(2017)0038, P8_ TA(2017)0039 ja P8_ TA(2017)0040.
5 COM(2016) 725 final.
6 COM(2016) 728 final.

(2) Kroatiaa koskeva vuoden 2017 maaraportti[7] julkaistiin 22 päivänä helmikuuta 2017. Siinä arvioitiin Kroatian edistymistä neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa. Lisäksi siihen sisältyi asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laadittu perusteellinen tarkastelu[8], jonka tulokset julkaistiin samaten 22 päivänä helmikuuta 2017. Komissio päättelee analyysinsa perusteella, että Kroatian makrotaloudessa on liiallisia epätasapainoja. Julkisen talouden velkasuhde alkoi pienentyä vuonna 2016, mutta julkiseen velkaan kohdistuu valuuttariski ja julkisen talouden kestävyyteen liittyy keskipitkällä aikavälillä edelleen riskejä. Yksityisen sektorin velkaantuneisuus on vähentynyt, mutta se on edelleen suurta erityisesti yrityssektorilla. Yksityisen sektorin velkaan kohdistuu myös suuri valuuttariski. Finanssisektorin on tarkoitus tukea elpymistä, mutta se on edelleen alttiina valuuttariskistä johtuvalle luottoriskille. Lisäksi järjestämättömien lainojen osuus on edelleen suuri. Työttömyysaste laskee nopeasti, mikä johtuu kohtuullisen työpaikkojen luomisen lisäksi työvoiman vähenemisestä. Myös monimutkainen liiketoimintaympäristö vähentää tuottavia investointeja ja hidastaa tuotavuuden kasvua.

(3) Kroatia toimitti vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2017 lähentymisohjelmansa 27 päivänä huhtikuuta 2017. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(4) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) kansallisissa ohjelmissa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten ERI-rahastoja koskevassa lainsäädännössä[9] säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen asiaankuuluvia ERI-rahastoja koskevia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempia ohjeita kyseisten sääntöjen soveltamisesta[10].

(5) Sen jälkeen kun liiallista alijäämää koskeva menettely on lopetettu, Kroatiaan sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota ja velkasääntöä. Hallitus suunnittelee vuoden 2017 lähentymisohjelmassa julkisen talouden rahoitusaseman asteittaista parantamista 0,8 prosentin alijäämästä suhteessa BKT:hen vuonna 2016 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteessa, joka on rakenteellisin luvuin – 1,75 prosenttia suhteessa BKT:hen, pysyttiin selvästi vuonna 2016, ja (uudelleenlasketun[11]) rakenteellisen rahoitusaseman on tarkoitus juuri ja juuri noudattaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta vuosina 2017 ja 2018. Sen jälkeen sen ennustetaan jälleen paranevan hieman. Lähentymisohjelman mukaan julkisen talouden velan suhteessa BKT:hen ennustetaan vähenevän edelleen,

---

7 SWD(2017) 76 final.

8 COM(2017) 90 final.

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320), 23 artikla.

10 COM(2014) 494 final.

11 Komission yhteistä menetelmää noudattaen uudelleen laskema suhdannekorjattu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja väliaikaisia toimenpiteitä.

72,1 prosenttiin vuoteen mennessä 2020, kun se oli enimmillään 86,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2015. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on suotuisa erityisesti, kun otetaan huomioon Kroatian suurimman yksityisen yrityksen, Agrokorin, taloudellisten vaikeuksien kielteinen vaikutus julkiseen talouteen, mitä ei ole sisällytetty ohjelman kehitysarvioihin. Agrokorin kriisi on suoraan vaarana myös julkisen talouden kehitysarvioille. Lisäksi toimenpiteitä, joita tarvitaan tukemaan suunniteltujen alijäämätavoitteiden saavuttamista vuodesta 2017 eteenpäin, ei ole vielä kaikilta osin täsmennetty.

(6) Neuvosto suositti 12 päivänä heinäkuuta 2016, että Kroatia sopeuttaa julkista talouttaan kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta vähintään 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Julkisen talouden toteutumaa koskevien tietojen mukaan julkisen talouden rahoitusasema parani huomattavasti vuonna 2016. Näin ollen Kroatia saavutti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteensa jo vuonna 2016. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan edelleen ylittävän julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen vuonna 2017, vaikka rahoitusasema heikkeni –0,3 prosentista suhteessa BKT:hen vuonna 2016 –1,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Kroatialle suositetaan, että se noudattaa vuonna 2018 edelleen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan heikkenevän edelleen –2,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen, jolloin vaarana on, että julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteesta poiketaan jonkin verran. Kroatian ennustetaan noudattavan velkasääntöä vuosina 2017 ja 2018. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että Kroatian on toteutettava vuodesta 2018 alkaen lisätoimenpiteitä, jotta vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia voidaan noudattaa.

(7) Kroatian julkisen talouden ohjausjärjestelmässä on puutteita. Finanssipoliittista vastuuta koskevaa uutta lakia, jolla on tarkoitus lujittaa julkisen talouden kehystä ja vahvistaa finanssipoliittisen toimikunnan riippumattomuutta ja tehtävänantoa, ei ole vielä hyväksytty. Talousarviolain muutos, jolla pyritään muun muassa puuttumaan talousarviosuunnitelmien toistuviin tarkistuksiin keskus- ja paikallistasoilla, on viivästynyt. Talousarviosuunnitelmien perustana olevien ennusteiden luotettavuus on edelleen heikko.

(8) Juoksevista kiinteistöveroista kertyvät tulot ovat Kroatiassa suhteellisen pienet. Nämä tulot kerätään paikallisviranomaisten perimillä maksuilla, jotka kohdistuvat kiinteään omaisuuteen. Niiden laskentatapa ja kattavuus vaihtelevat kuitenkin huomattavasti. Lisäksi Kroatia soveltaa vähemmän tehokkaita varainsiirtoveroja. Kroatia aikoo toistuvasti annettujen maakohtaisten suositusten pohjalta korvata osana vuoden 2016 verouudistusta eräät paikalliset maksut ja verot juoksevalla kiinteistöverolla, joka lasketaan omaisuuden arvoa kuvaavan viiden parametrin pohjalta. Uutta veroa on tarkoitus kantaa vuodesta 2018. Kyseessä on ensimmäinen askel kohti puhtaasti arvoon perustuvaa juoksevaa kiinteistöverotusta, jonka on tarkoitus toteutua vuonna 2020.

(9) Kroatian valtion rahoitustarpeet ja valtionvelan altistuminen valuuttariskille korostavat luotettavien rahoituslähteiden ja varovaisen riskinhallinnan merkitystä. Kroatia hyväksyi vuoden 2017 alussa maakohtaisen suosituksen pohjalta keskushallinnon velanhoitostrategian, joka kattaa vuodet 2017–2019. Edellinen strategia päättyi kolme vuotta sitten. Julkisen velan hallinnoinnin institutionaalinen kehys, mukaan lukien yhteydenpito markkinoiden kanssa, riskienhallinta ja

strategian säännöllinen päivittäminen, on puutteellinen. Talousarvion ulkopuolisia toimia, jotka saattavat vaikuttaa velkaan, ei myöskään oteta riittävästi huomioon.

(10) Työmarkkinoiden elpyminen on jatkunut, mutta työttömyysaste on edelleen korkea ja pitkäaikaistyöttömien osuus on suuri. Yhdessä alhaisen ja jatkuvasti supistuvan työvoimaosuuden kanssa tämä tarkoittaa, että maassa on paljon käyttämätöntä työvoimareserviä. Etenkin parhaassa työiässä olevien alhaisen osaamistason työntekijöiden työvoimaosuus supistui merkittävästi vuonna 2016. Suurimpia syitä tähän oli työikäisen väestön väheneminen, joka johtui ikääntymisestä ja kasvavasta maastamuutosta.

(11) Työvoiman ulkopuolella olevien osuus on suhteellisen suuri ikäryhmässä, joka on oikeutettu varhaiseläkkeeseen. Lyhyet työeläkemaksujen maksukaudet johtavat siihen, että nykyiset ja tulevat eläkkeet ovat riittämättömät ja vanhuusiän köyhyysriski lisääntyy. Varhaiseläkkeelle voi jäädä usean eri väylän kautta, täydet viisi vuotta ennen lakisääteistä eläkeikää. Taloudelliset kannustimet jatkaa työelämässä lakisääteiseen eläkeikään asti ovat tehottomia. Ilmoitettuja kannustimia työurien pidentämiseksi ei ole toteutettu. Hoivavelvoitteet alentavat osaltaan työvoimaosuutta. Erityisesti tämä koskee iäkkäämpiä naisia parhaassa työiässä olevien ikäryhmässä. Julkiset lastenhoitopalvelut ovat riittämättömät, ja alueelliset erot palveluissa ovat suuria. Isyysloman ajalta ei makseta palkkaa, eivätkä työsopimukset tarjoa juurikaan joustonvaraa työnteon ja lastenhoidon yhteen sovittamiseksi. Tällä hetkellä lakisääteinen eläkeikä on naisilla 61 vuotta ja 9 kuukautta ja miehillä 65 vuotta. Lakisääteisten eläkeikien yhtenäistäminen ja pidentäminen on hidasta, sillä naisten ja miesten eläkeiän on tarkoitus nousta 67 vuoteen vasta vuonna 2038. Eläkeiän nopeampaa muuttamista harkitaan parhaillaan, mutta päätöstä ei ole vielä tehty. Eläkejärjestelmä antaa mahdollisuuden suotuisampiin eläkejärjestelyihin eräille työntekijäryhmille raskaiksi ja vaarallisiksi luokitelluissa ammateissa ja tietyillä aloilla. Viranomaiset ovat saaneet raskaita ja vaarallisia ammatteja koskevan arvioinnin päätökseen, mutta sääntöjä ei ole vielä yksinkertaistettu.

(12) Tuoreimpien tietojen mukaan vuonna 2015 lähes 30 prosenttia väestöstä oli köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa. Sosiaaliturvajärjestelmän tuloksellisuudessa ja tasapuolisuudessa on puutteita. Ne johtuvat epäjohdonmukaisuuksista etuuksien myöntämiskriteereissä, hajanaisesta maantieteellisestä kattavuudesta, etuuksista vastaavien viranomaisten puutteellisesta keskinäisestä koordinaatiosta ja vähäisestä läpinäkyvyydestä. Vuonna 2016 vain 0,6 prosenttia BKT:stä käytettiin vähimmäistulojärjestelmään, joka on tarkoitettu kaikkein köyhimmille kotitalouksille. Uudistussuunnitelmat, jotka koskevat muun muassa tehtävien jakamista uudelleen instituutioiden kesken ja tukikelpoisuuskriteerien yhdenmukaistamista, ovat lykkäytyneet.

(13) Työmarkkinoilla tarvittavien taitojen hankkiminen on tärkeä työllistyvyyden edellytys. Aikuiskoulutukseen osallistuminen on hyvin vähäistä. Lisäksi aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimiin, uudelleenkoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen osoitetut määrärahat ovat vähäiset ja niiden kattavuus on heikko. Koulutuksessa ei keskitytä riittävästi vanhempiin ja alhaisen osaamistason työntekijöihin eikä pitkäaikaistyöttömiin, joiden on yleensä erityisen vaikea työllistyä. Valmistelutoimet sellaisen lainsäädännön antamiseksi, jolla parannetaan aikuiskoulutusta tarjoavien instituutioiden, koulutusohjelmien ja aikuisopetuksen laatua, ovat viivästyneet.

(14) Ihmisillä on oltava riittävät perustaidot, jotta he löytävät hyvän pysyvän työpaikan ja onnistuvat säilyttämään sen sekä voivat osallistua täysipainoisesti taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen elämään. Kansainvälisen tutkimuksen mukaan 15-vuotiaiden kroatialaiskoululaisten perustaidoissa sekä luonnontieteellisissä ja matemaattisissa taidoissa on vakavia puutteita. Vuonna 2015 alettiin uudistaa opetusohjelmaa osana koulutus-, tiede- ja teknologiastrategian täytäntöönpanoa. Uudistuksen tarkoituksena on parantaa opetusohjelman sisältöä ja monialaisten taitojen opetusta. Sidosryhmien reaktiot ehdotettuun uudistukseen olivat ristiriitaiset, minkä jälkeen uudistusta tarkistettiin. Sen täytäntöönpano on viivästynyt huomattavasti. Uudistusprosessia on nyt jatkettava alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti. Kroatia hyväksyi äskettäin ammattikoulutusstrategian. Strategian pohjalta on tarkoitus päivittää ammattikoulutuksen opetusohjelmia, lisätä työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja parantaa ammattikoulutuksen opetuksen laatua. Tarkoitus on myös ottaa käyttöön epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamista ja validointia koskeva järjestelmä.

(15) Julkishallinnon alueellinen ja toiminnallinen hajanaisuus heikentää palvelujen tarjoamista ja julkisten menojen tehokasta käyttöä. Julkishallinnon nykyiset valtuudet ja hallinnon eri tasojen taloudelliset suhteet eivät ole omiaan edistämään julkisten palvelujen tehokasta ja tasapuolista tarjontaa varsinkaan terveydenhuollon, koulutuksen ja sosiaaliturvan aloilla. Julkishallinnon kattava uudistus on viivästynyt. Valmisteilla on lainsäädäntöä, jonka tarkoituksena on kohdentaa tehtäviä uudelleen keskus- ja paikallisviranomaisten välillä. Käynnissä on myös valtion virastojen organisaation yksinkertaistaminen. Viranomaiset ilmoittivat vuoden 2017 alussa perustavansa työryhmän laatimaan lainsäädäntöä, joka koskee valtiotasoa alempien hallintotasojen rahoitusta.

(16) Julkishallinnon palkanmuodostuksen hajanaisuus hidastaa edelleen palkkojen läpinäkyvyyden ja yhtäläisen kohtelun toteutumista ja estää valtiota valvomasta julkisen sektorin palkkamenoja. Vaarana on, että tästä seuraa kielteisiä heijastusvaikutuksia talouteen laajemmin. Hallitus hyväksyi helmikuussa 2017 yhteiset suuntaviivat julkisen sektorin työehtosopimusten neuvottelemista ja seurantaa varten. Palkanmuodostusta koskevien säännösten yksinkertaistamista on kuitenkin lykätty vuoteen 2019.

(17) Valtionyhtiöiden tuottavuus on keskimäärin yksityisiä yrityksiä heikompi. Tämä viittaa puutteisiin valtionyhtiöiden hallinnossa. Valtionyhtiöillä on kielteinen vaikutus allokatiiviseen tehokkuuteen, ja ne edistävät osaltaan tuottavuuden hidasta kasvua. Toimet, joilla pyritään saamaan valtionyhtiöt yksityiseen valvontaan, etenivät viime vuonna hitaasti. Valtionyhtiöiden hallintoa voitaisiin parantaa seuraamalla tehokkaammin niiden tuloksellisuutta ja niiden johtokuntien vastuuvelvollisuutta. Tämä koskisi myös paikallishallintoyksiköiden omistuksessa olevia yrityksiä.

(18) Kroatian jälleenrakennus- ja kehityspankilla (HBOR) on keskeinen rooli EU:n rahoitusvälineiden ja varsinkin Euroopan investointiohjelman täytäntöönpanossa. Tämän tehtävän hoitamiseksi kaikilta osin pankin on noudatettava tiukkoja normeja, jotka koskevat läpinäkyvyyttä ja vastuuvelvollisuutta. Viranomaiset suunnittelevat riippumattomien tarkastajien suorittamaa jälleenrakennus- ja kehityspankin lainasalkun omaisuuserien laadun arviointia. Se on tarkoitus saada päätökseen viimeistään vuoden 2017 lopussa. Arvioinnin tulosten pohjalta on tarkoitus tarkistaa pankin sääntelykehystä ja hallintorakenteita.

(19) Yrityksiä rasittavat sääntelystä aiheutuvat suuret kustannukset. Useat veronluonteiset maksut, joista monet katsotaan tilastollisesti veroiksi, hankaloittavat liiketoimintaympäristöä. Hallitus päätti maakohtaisen suosituksen perusteella lakkauttaa 13 ja alentaa 11:tä veronluonteista maksua kesällä 2016. Toimenpiteen täytäntöönpano on kuitenkin edennyt hitaasti. Yrityksiin kohdistuu edelleen suuri hallinnollinen rasitus. Kroatia on hyväksynyt hallinnollisen rasituksen vähentämistä koskevan toimintasuunnitelman, joka kattaa kahdeksan sääntelyn osa-aluetta. Toimintasuunnitelman täytäntöönpano on vielä kesken.

(20) Investoinnit elpyivät vuonna 2016 vähennyttyään kriisin aikana voimakkaasti. Suotuisista makrotaloudellisista ja rahoitusoloista huolimatta muutamat pullonkaulat haittaavat edelleen investointien kestävää elpymistä. Julkishallinnon heikkoudet, monimutkainen liiketoimintaympäristö, korruptiontorjuntastrategian hidas täytäntöönpano, kilpailua keskeisillä infrastruktuurialoilla rajoittavat säännökset ja valtion voimakas puuttuminen talouteen heikentävät liiketoimintailmastoa.

(21) Ammattien sääntelyn nykyaikaistaminen voi edistää työvoiman liikkuvuutta ja alentaa osaltaan ammattipalvelujen hintoja ja sitä kautta lisätä kasvupotentiaalia. Kroatiassa on ollut tiukat säännökset, jotka koskevat palveluntarjoajia ja säänneltyjä ammatteja, varsinkin lakimiehiä. Hallitus hyväksyi kesällä 2016 toimintasuunnitelman uudistaakseen ja nykyaikaistaakseen toimimattomia säännöksiä. Toimintasuunnitelma oli kuitenkin suppea ja liian yleisluonteinen.

(22) Oikeuslaitoksen laatu ja tehokkuus ovat liiketoimintaympäristön kannalta keskeisiä. Siviili-, kauppa- ja rikosoikeudellisten asioiden käsittely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa on hidasta, vaikka käsittelyruuhkaa on vähennetty. Oikeusjärjestelmää voitaisiin parantaa merkittävästi ottamalla käyttöön oikeuden asiakirjojen sähköinen arkistointi ja tiedoksianto. Uudistusta ei kuitenkaan ole vielä toteutettu. Kauppatuomioistuinten tuomareilla ei ole pääsyä verkossa oleviin rekistereihin, mikä heikentää maksukyvyttömyysmenettelyjen tehoa. Tuomioistuinten tuomiot ovat vain harvoin saatavilla verkossa. Asianhallintaa koskevia uudistuksia, kuten toimintaprosessien päivittämistä, ei ole vielä toteutettu ensimmäisen oikeusasteen kauppatuomioistuimissa.

(23) Pankkisektorin pääomatilanne on hyvä, ja sen kannattavuus elpyi vuonna 2016, kun Sveitsin frangeina otetut lainat oli vuonna 2015 muunnettu euromääräisiksi. Järjestämättömien lainojen osuus kaikista lainoista on viime aikoina vähentynyt, mutta se on edelleen suuri erityisesti finanssialan ulkopuolisten yritysten osalta. Vähenemisen taustalla näyttää olevan varsinkin niiden myynti sekä vuonna 2013 käyttöön otetut progressiivista ja automaattista varautumista koskevat vaatimukset. Hallitus otti äskettäin toteutetun verouudistuksen yhteydessä käyttöön järjestämättömistä lainoista aiheutuvia luottotappioita koskevan uuden verokohtelun maakohtaisen suosituksen pohjalta. Uuden verokohtelun vaikutuksia on seurattava tarkemmin. Myös hiljattain uudistetun maksukyvyttömyyslainsäädännön kykyä helpottaa järjestämättömien lainojen selvittämistä on seurattava tarkasti.

(24) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Kroatian talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2017 maaraportissa. Se on arvioinut myös lähentymisohjelman ja kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Kroatialle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon niiden merkityksen Kroatian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta mutta myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja

ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.

(25) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto[12] ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.

(26) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–5,

SUOSITTAA, että Kroatia toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se

1. harjoittaa finanssipolitiikkaansa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimusten mukaisesti, mikä edellyttää pysymistä julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteessa vuonna 2018; lujittaa talousarvion suunnittelua ja monivuotista julkisen talouden kehystä esimerkiksi vahvistamalla finanssipoliittisen toimikunnan riippumattomuutta ja tehtävänantoa syyskuuhun 2017 mennessä; toteuttaa tarvittavat toimenpiteet arvoon perustuvan kiinteistöveron käyttöön ottamiseksi; vahvistaa julkisen velan hallinnointikehystä muun muassa huolehtimalla velanhoitostrategian vuotuisista tarkistuksista;

2. vähentää varhaiseläkkeelle siirtymistä, nopeuttaa lakisääteisen eläkeiän nostamista ja yhdenmukaistaa erityisryhmiä koskevat eläkesäännöt yleisen eläkejärjestelmän sääntöjen kanssa; lisää sosiaalietuuksien koordinointia ja läpinäkyvyyttä;

3. parantaa aikuiskoulutusta erityisesti vanhempien työntekijöiden, alhaisen osaamistason työntekijöiden ja pitkäaikaistyöttömien osalta; nopeuttaa koulutusjärjestelmän uudistusta;

4. vähentää julkishallinnon hajanaisuutta ja parantaa sen toimivallan toiminnallista jakoa ja samalla julkisten palvelujen tehokkuutta ja vähentää kyseisten palvelujen tarjoamiseen liittyviä alueellisia eroja; yhdenmukaistaa työmarkkinaosapuolia kuultuaan palkanmuodostusjärjestelmiä kaikkialla julkishallinnossa ja julkisissa palveluissa;

5. nopeuttaa valtionyhtiöiden ja muiden valtion omaisuuserien myyntiä ja parantaa valtionyhtiöiden hallinto- ja ohjausjärjestelmää; vähentää merkittävästi yrityksille sääntelystä aiheutuvia kustannuksia ja hallinnollista rasitusta; poistaa lainsäädännölliset rajoitukset, jotka haittaavat pääsyä säänneltyihin ammatteihin ja kyseisten ammattien harjoittamista sekä ammatti- ja yrityspalveluja; parantaa oikeusjärjestelmän laatua ja tehokkuutta erityisesti lyhentämällä siviili- ja kauppaoikeudellisten asioiden käsittelyaikoja.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[12] Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.